

Rapport

Datum: 30 september 2005
Rapportnummer: 2005/311

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de officier van justitie haar onvoldoende voortvarend ervan heeft (doen) kennis(ge)geven dat hij haar niet verder zal vervolgen.

Voorts klaagt verzoekster erover dat de officier van justitie haar in de brief van 19 februari 2004 onjuiste informatie heeft verstrekt. Verzoekster klaagt er met name over dat de officier van justitie in die brief ten onrechte heeft meegedeeld dat er inmiddels een kennisgeving van niet verdere vervolging naar haar onderweg is.

Verzoekster klaagt er tevens over dat de officier van justitie de kennisgeving van niet verdere vervolging van 15 maart 2004 niet, althans onvoldoende voortvarend, aan haar heeft doen betekenen.

Verzoekster klaagt er ook over dat de officier van justitie in beslag genomen grond en een woonhuis niet heeft doen teruggeven, ondanks dat de strafzaak tegen verzoekster met een kennisgeving van niet verdere vervolging is geëindigd.

Verzoekster klaagt er ten slotte over dat de officier van justitie heeft geweigerd de voorwerpen die onder haar in beslag zijn genomen en die aan haar moeten worden teruggegeven, terug te bezorgen op de plaats van inbeslagneming.

Beoordeling

Inleiding

Naar aanleiding van een strafrechtelijk onderzoek tegen onder meer de N. N.V., verzoekster, werd in december 1998 op basis van twee rechtshulpverzoeken bij N. N.V. in België huiszoeking verricht. Hierbij werden diverse goederen in beslag genomen.

Op 20 november 2001 werden de inbeslaggenomen goederen van de Belgische politie ontvangen. Deze goederen werden voor onderzoek overgebracht naar het politiebureau te Assen. Bij brief van 15 maart 2004 berichtte de officier van justitie verzoekster dat hij haar niet verder zal vervolgen.

I. Ten aanzien van de mededeling tot niet verdere vervolging

1. Verzoekster klaagt erover dat de officier van justitie haar onvoldoende voortvarend ervan heeft (doen) kennis(ge)geven dat hij haar niet verder zal vervolgen. Verzoekster klaagt er tevens over dat de officier van justitie de kennisgeving van niet verdere vervolging van 15 maart 2004 niet, althans onvoldoende voortvarend aan haar heeft doen betekenen.

Voorts klaagt verzoekster er in dit verband over dat de officier van justitie haar in de brief van 19 februari 2004 onjuiste informatie heeft verstrekt. Verzoekster klaagt er met name over dat de officier van justitie in die brief ten onrechte heeft meegedeeld dat er inmiddels een kennisgeving van niet verdere vervolging naar haar onderweg is.

2. De minister van Justitie liet weten dat de beslissing verzoekster niet verder te vervolgen onverwijld in oktober of november 2003 aan de (toenmalige) raadsman van verzoekster was medegedeeld. De minister deelde mee dat een dergelijke mededeling het Openbaar Ministerie bindt en er in elk geval toe leidt dat de vrees voor verdere vervolging - doorgaans het meest bezwarende voor degenen die in een vervolging zijn betrokken - niet meer aanwezig hoeft te zijn. Voorts liet de minister weten dat dit niet wegneemt dat de formele schriftelijke afwerking van de genomen beslissing correct behoort te verlopen. Terugblikkend is vast te stellen dat daarvan in de onderhavige zaak geen sprake is geweest, aldus de minister. In het schrijven van 19 februari 2004 was al aan verzoeksters raadsman uitgelegd waarom op dat moment nog geen kennisgeving van niet verdere vervolging door verzoekster was ontvangen. Op basis van de op dat moment voorhanden zijnde informatie bij de opsteller van laatstgenoemd schrijven is daarin de mededeling gedaan dat een schriftelijke kennisgeving naar verzoekster onderweg was. Dit bleek echter niet het geval te zijn, aldus de minister. De raadsman van verzoekster, en daarmee verzoekster zelf, is met het schrijven van 19 februari 2004 op dat punt derhalve niet adequaat geïnformeerd. De minister liet weten dat daarbij geen opzet heeft voorgezeten. Door middel van een later aan verzoekster verzonden schrijven is elke twijfel welke bij verzoekster nog zou kunnen bestaan omtrent haar verdere vervolging weggenomen. De minister achtte verzoeksters klachten over de kennisgeving van niet verdere vervolging gegrond.

3.1. Op het punt van het onvoldoende voortvarend kennisgeven van de niet verdere vervolging en de betekening van de kennisgeving van 15 maart 2004 wordt het volgende overwogen.

3.2. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dit betekent onder meer dat mondelinge mededelingen betreffende niet-verdere vervolging vanwege het Openbaar Ministerie onverwijld schriftelijk dienen te worden bevestigd. In dit verband bepaalt artikel 245a van het Wetboek van Strafvordering onder meer dat kennisgevingen van niet verdere vervolging aan de verdachte dienen te worden betekend (zie Achtergrond, onder A.).

3.3. Het staat vast dat het Openbaar Ministerie in oktober of november 2003 de mondelinge mededeling aan verzoekster heeft gedaan dat niet verder werd vervolgd. De formele (schriftelijke) beslissing is gedateerd op 15 maart 2004. Voorts staat vast dat verzoekster in mei 2004 de schriftelijke weergave daarvan heeft ontvangen. De tijd tussen de mondelinge mededeling en de ontvangst van de schriftelijke bevestiging bedraagt daarmee ongeveer 7 maanden. Dat is te lang en in strijd met het vereiste van

administratieve nauwkeurigheid. De minister kan dan ook worden gevolgd in zijn oordeel dat verzoeksters klachten op dit punt gegrond zijn.

De onderzochte gedragingen zijn op dit punt niet behoorlijk.

4.1. Op het punt van de informatieverstrekking over de verzending van de kennisgeving van niet verdere vervolging wordt het volgende overwogen.

4.2. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dit houdt onder meer in dat de informatie die het bestuursorgaan aan burgers verstrekt juist dient te zijn.

4.3. Zoals de minister ook liet weten, heeft het Openbaar Ministerie bij brief van 19 februari 2004 verzoekster onjuiste informatie verstrekt door mee te delen dat de kennisgeving van niet verdere vervolging al naar verzoekster onderweg was. Op die datum was de kennisgeving van niet verdere vervolging namelijk nog niet aangemaakt. Deze bleek pas op 15 maart 2004 te zijn vervaardigd. Hiermee heeft het Openbaar Ministerie gehandeld in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van het beslag op het woonhuis en het beslag op de grond

1. Verzoekster klaagt er ook over dat de officier van justitie inbeslaggenomen grond en een woonhuis niet heeft doen teruggeven, ondanks dat de strafzaak tegen verzoekster met een kennisgeving van niet verdere vervolging is geëindigd.

2. De minister van Justitie liet op dit punt weten dat het beslag in de maand december 1998 is gelegd op onroerende zaken in België. Het beslag werd door de Belgische autoriteiten gelegd naar aanleiding van een daartoe strekkend rechtshulpverzoek van het Nederlandse Openbaar Ministerie. Het gelegde beslag kan om die reden alleen ongedaan worden gemaakt door middel van een rechtshulpverzoek, aldus de minister. Het beslag was niet uitsluitend in de strafzaak tegen verzoekster gelegd, maar ook in de strafzaken tegen de natuurlijke personen B. en K. De officier van justitie heeft in de tweede helft van het jaar 2003 geoordeeld dat het belang van de strafvordering zich niet langer verzette tegen de opheffing van het beslag op de door verzoekster genoemde hier in het geding zijnde onroerende zaken. Daartoe is meteen een rechtshulpverzoek gezonden aan de Belgische autoriteiten, dat er toe strekte datgene te verrichten wat ertoe zou leiden dat het gelegde beslag op meergenoemde onroerende zaken zou doen vervallen, aldus de minister. Hij liet weten dat moet worden geconcludeerd dat niet uitgesloten kan worden dat de Belgische autoriteiten de opheffing van het beslag niet hebben geëffectueerd. Bij nader bericht van 7 juni 2005 berichtte de minister dat het beslag op deze zaken inmiddels is opgeheven.

3. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid optreden. Dit brengt onder meer mee dat het Openbaar Ministerie na de beëindiging van een strafzaak zo spoedig mogelijk de inbeslaggenomen voorwerpen dient te retourneren. In dit verband is bepaald dat het Openbaar Ministerie, dat verantwoordelijk is voor de inbeslagneming, ingevolge artikel 118, eerste lid, Wetboek van Strafvordering voor teruggave van het inbeslaggenomen voorwerp dient te zorgen zodra er geen strafvorderlijk belang meer is voor inbeslagneming (zie Achtergrond, onder A.).

4. Uit het onderzoek is gebleken dat de minister de rechtshulpverzoeken met betrekking tot de opheffing van de inbeslagneming van het woonhuis en de grond van verzoekster in 1998 niet heeft kunnen overleggen, omdat deze niet in de dossiers konden worden teruggevonden. Voorts moet ervan uitgegaan worden dat pas ná 24 mei 2005 en voor 7 juni 2005 het beslag op de grond en het woonhuis is opgeheven. Wat ook zij van de door de minister aangevoerde reden van traagheid bij de Belgische instanties, het Openbaar Ministerie blijft verantwoordelijk voor de teruggave van inbeslaggenomen goederen. Om die reden had het, zeker op het moment dat verzoekster bij brief van 22 april 2004 verzocht om teruggave van de goederen in België te bewerkstelligen, dienen te verifiëren of alle beslagen waren opgeheven en bij gebrek hieraan actie dienen te ondernemen. Dat dit niet is gebeurd is niet juist.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van de teruggave van inbeslaggenomen goederen

1. Verzoekster klaagt er ten slotte over dat de officier van justitie heeft geweigerd de voorwerpen die onder haar in beslag zijn genomen en die aan haar moeten worden teruggegeven, terug te bezorgen op de plaats van inbeslagneming.

2. De minister van Justitie berichtte op dit punt dat bij het beoordelen van de situatie van het al dan niet in België bezorgen van teruggegeven inbeslaggenomen voorwerpen de persoonlijke situatie van de heer B. als afgevaardigd bestuurder van NV N. niet onbesproken kan blijven. De heer B. is door de Nederlandse strafrechter meermalen veroordeeld, onder meer tot onvoorwaardelijke gevangenisstraf, laatstelijk op 3 maart 2004. Enkele van deze rechterlijke uitspraken zijn inmiddels onherroepelijk, aldus de minister. De minister liet weten dat de heer B. zich echter aan de tenuitvoerlegging van deze rechterlijke uitspraken heeft onttrokken door zich in België te vestigen. De minister houdt het ervoor dat hierin de werkelijke reden ligt van de weigerachtigheid van verzoekster om de met haar raadsman gemaakte afspraak na te komen. Een afspraak gemaakt met de rechtmatig namens verzoekster optredende raadsman bindt verzoekster, aldus de minister.

De minister liet weten dat gegeven deze omstandigheden in redelijkheid niet van het Openbaar Ministerie kan worden verlangd dat het van de gangbare wijze van afhandeling

van het feitelijk teruggeven van inbeslaggenomen voorwerpen afwijkt. Dit kan temeer niet omdat met de door verzoekster gewenste afhandeling het Openbaar Ministerie zich voor hoge kosten gesteld zou zien. De minister achtte verzoeksters klacht op dit punt ongegrond.

3.1. Ten aanzien van het argument van de minister van Justitie dat een afspraak gemaakt met de rechtmatig namens verzoekster optredende raadsman verzoekster bindt, wordt het volgende overwogen.

Gelet op de tijdens het onderzoek overgelegde stukken staat het volgende vast. Verzoeksters toenmalige gemachtigde liet op 6 februari 2004 de officier van justitie weten dat verzoekster het transport van de vrij te geven goederen vanaf Groningen (de plaats waar zich toen de goederen bevonden; N.o.) naar België kon verzorgen.

Verzoeksters afgevaardigde B. berichtte de officier van justitie vervolgens onder verwijzing naar de brief van zijn gemachtigde bij faxbericht van 11 februari 2004 dat zij niet in staat waren de betreffende stukken zelf te komen halen en erop vertrouwde dat de stukken naar België werden gestuurd.

Op 19 februari 2004 deelde de officier van justitie verzoeksters toenmalige gemachtigde schriftelijk mee dat de inbeslaggenomen goederen overeenkomstig het aanbod van 6 februari 2004 in het politiebureau te Assen konden worden opgehaald.

3.2. Gelet op datgene wat hiervóór onder 3.1. als vaststaand staat vermeld, heeft de officier van justitie op 19 februari 2004 er niet van uit mogen gaan dat het voorstel van verzoeksters toenmalige gemachtigde nog steeds geldig was. Verzoeksters afgevaardigde liet namelijk via zijn schrijven van 11 februari 2004 weten niet in staat te zijn de goederen te komen ophalen terwijl de officier van justitie nog niet op dat voorstel was ingegaan. Gelet hierop is bedoeld argument van de minister niet houdbaar.

4. Op het punt van de teruggave wordt voorts het volgende overwogen.

5. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. In dit verband bepaalt het Besluit inbeslaggenomen voorwerpen dat de teruggave van inbeslaggenomen voorwerpen dient te geschieden zonder kosten voor degene bij wie het voorwerp werd in beslag genomen en voor degene aan wie zij moeten worden teruggegeven (zie Achtergrond, onder B.).

6. Het is in het algemeen niet onjuist dat burgers, aan wie inbeslaggenomen voorwerpen worden teruggegeven, deze zelf moeten ophalen. Een voorwaarde is wel dat dit voor betrokkenen geen overwegende praktische bezwaren met zich mag meebrengen.

Uit het onderzoek is het volgende gebleken. Het staat vast dat de betreffende goederen in België zijn in beslag genomen en dat zij zijn vervoerd naar het politiebureau te Assen, alwaar zij waren opgeslagen. Niet weersproken is dat de hoeveelheid goederen, een pc-systeemkast, diverse tassen en dozen met paperassen, een geringe omvang heeft en met een personenauto kan worden vervoerd.

7.1. In dit geval kan de handelwijze van het Openbaar Ministerie niet volledig de toets der kritiek doorstaan. Reden hiervoor is dat de afstand tussen de plaats waar de voorwerpen zijn in beslag genomen en de plaats waar die voorwerpen in eerste instantie dienden te worden opgehaald een aanzienlijke is. Gelet op de eerdere oordelen van de Nationale ombudsman over teruggave van inbeslaggenomen voorwerpen (zie Achtergrond, onder C.), heeft het Openbaar Ministerie er in beginsel voor kunnen kiezen de voorwerpen te laten ophalen. In dat geval had het Openbaar Ministerie echter bij de vrijgave van de voorwerpen, uit eigen beweging en in overeenstemming met het Besluit inbeslaggenomen voorwerpen, ertoe moeten overgaan verzoekster vergoeding van de kosten van het transport aan te bieden. Zoals de minister stelde waren er namelijk aan het vervoer van de voorwerpen hoge kosten verbonden. Het is onredelijk die voor rekening van verzoekster te laten komen, te meer omdat het vervoer van de voorwerpen van België naar Assen een keuze is geweest onder verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie. Door erop te staan dat verzoekster zelf de inbeslaggenomen voorwerpen in Assen zou komen ophalen, zonder daarvoor een kostenvergoeding aan te bieden, heeft het Openbaar Ministerie gehandeld in strijd met het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

7.2. Met instemming heeft de Nationale ombudsman ervan kennisgenomen dat verzoekster alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld de voorwerpen in Breda te komen ophalen.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de officier van justitie is

gegrond ten aanzien van:

de klacht over de inkennisstelling van de kennisgeving van niet verdere vervolging wegens schending van het vereiste van administratieve nauwkeurigheid;

de klacht over de informatieverstrekking over de verzending van de kennisgeving van niet verdere vervolging, wegens schending van het vereiste van administratieve nauwkeurigheid;

de klacht over het beslag op de onroerende zaken wegens schending van het vereiste van voortvarendheid;

de klacht over de teruggave van de inbeslaggenomen goederen, voor zover geen kostenvergoeding voor het transport is aangeboden, wegens schending van het vereiste van redelijkheid.

Met instemming heeft de Nationale ombudsman ervan kennisgenomen dat verzoekster alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld de voorwerpen in Breda te komen ophalen.

Onderzoek

Op 25 februari 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van N.V. N. te M. (België), ingediend door de heer B., afgevaardigd bestuurder, met een klacht over een gedraging van de officier van justitie van het functioneel parket i.o.

Verzoekster had haar klacht op 13 januari 2004 schriftelijk voorgelegd aan de hoofdofficier van justitie te Den Haag. Omdat de hoofdofficier van justitie verzoeksters klacht niet had behandeld als een klachtbrief in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), verzocht de Nationale ombudsman de hoofdofficier van justitie op 17 maart 2004 verzoeksters klacht alsnog overeenkomstig hoofdstuk 9 Awb te behandelen.

Nadat de hoofdofficier van justitie van het functioneel parket i.o. op 27 mei 2004 verzoeksters klacht had afgedaan, wendde verzoekster zich op 14 juli 2004 tot de Nationale ombudsman

De Nationale ombudsman legde vervolgens een deel van verzoeksters klacht per fax voor aan de minister van Justitie met de vraag of er een oplossing mogelijk was. De minister liet in reactie daarop weten dat dit niet mogelijk was.

Nadat namens verzoekster het verzoekschrift op 14 juli 2004 en op 14 september 2004 was aangevuld werd naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen de minister en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werd de minister een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen of aan te vullen.

De minister van Justitie gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. Feiten

1. Naar aanleiding van een strafrechtelijk onderzoek tegen onder meer de N.V. N. liet de rechter-commissaris te Assen bij brief van 2 november 1998 de Procureur des Konings te Turnhout (België) onder meer weten:

"Bijgaand doe ik u (...) een tweetal rechtshulpverzoeken met bijlage toekomen met het verzoek hier uitvoering aan te geven.

Verzocht wordt huiszoeking ter inbeslagneming voor de waarheidsbevinding en voor conservatoir beslag te doen plaatsvinden waarbij aandacht wordt gevraagd voor het verzoek om voor het realiseren van de huiszoekingen in overleg te treden met de politionele autoriteiten in dezen (...) en ervoor zorg te dragen dat hij en hem begeleidende opsporingsambtenaren bij de huiszoekingen aanwezig kunnen zijn."

2. Op grond van de rechtshulpverzoeken maakte politieambtenaar Z. proces-verbaal op dat hij sloot op 4 november 2003. Hierin staat onder meer vermeld:

"Door mij, Z., brigadier van politie Drenthe (...) wordt het volgende verklaard:

In december 1998 werd in het kader van een fraudeonderzoek (...)

onder andere huiszoeking verricht (...) te (...) (België).

Bij deze huiszoeking werden diverse goederen in beslag genomen. Het. gaat hierbij om de navolgende goederen:

een Tulip p.c.-systeemkast,

een doos met diverse documenten (bureel),

een doos met de inhoud, diverse documenten, uit een prullenbak (vuilbak bureel),

bruine enveloppe met agenda en notitiebriefjes (...),

zwarte aktetas met inhoud,

rode slotvaste aktetas met inhoud,

zwarte aktetas met inhoud,
verzegelde doos met vijf mappen met documenten,
een zwarte schoenendoos met brieven,
een grijze schoenendoos met bescheiden, en
twee grote bananendozen met een grote hoeveelheid bescheiden als inhoud.

Deze goederen werden, na daartoe bekomen opdracht van de Officier van Justitie, op 20 november 2001 uit handen van de Belgische politie te Turnhout in ontvangst genomen. Voor nader onderzoek werden deze goederen overgebracht naar het bureau van politie (...) te Assen.

De goederen werden in genoemd politiebureau onderzocht waarvan de resultaten in het terzake opgemaakte dossier werden verwoord.

De goederen zijn sindsdien opgeslagen gebleven aan genoemd politiebureau. Deze goederen zullen niet meer verder worden onderzocht."

3. Bij aangetekende brief van 3 februari 2004 liet de Rechtbank van Koophandel te Turnhout (België) verzoeker onder meer weten:

"Bij nazicht door de dienst handelonderzoek werd vastgesteld dat vanaf het boekjaar 1998 tot heden door de onderneming N. NV (...) M., geen enkele jaarrekening werd neergelegd bij de Nationale Bank van België.

Wij verzoeken u met aandrang de neerlegging van de jaarrekeningen bij de Nationale Bank van België tot en met boekjaar 2002 in orde te brengen uiterlijk op 15 april 2004 en ons een kopij van voormelde jaarrekeningen, met bewijs van neerlegging over te maken.

Ik vestig er uw bijzondere aandacht op dat mocht U geen gevolg geven aan deze uitnodiging, het dossier zal worden overgemaakt aan de heer Procureur des Konings. welke de ambtshalve ontbinding van de vennootschap kan vorderen."

4. Op 6 februari 2004 berichtte verzoeksters toenmalige gemachtigde de officier van justitie bij faxbericht en onder verwijzing naar de brief van de Rechtbank van Koophandel onder meer het volgende:

"Dat N. NV niet langer wordt vervolgd staat al geruime tijd vast. Met Uw Groningse secretaris heb ik al enige maanden geleden besproken dat de onder N. gelegde beslagen daarom dienen te worden opgeheven.

Voortduren van het beslag op de administratie van N. NV dient geen redelijk strafvorderlijk doel en zal naar moet worden gevreesd onherroepelijk leiden tot expiratie van de rechtspersoon. Ik meld U reeds nu dat de Staat aansprakelijk zal worden gehouden voor alle schade die daaruit voortvloeit.

Ik dring er, kortom, met grootst mogelijke klem op aan dat de onder N. NV inbeslaggenomen stukken ten spoedigste zullen worden vrijgegeven. Transport vanaf Groningen naar België kan door cliënt worden verzorgd. Graag verneem ik wanneer hij de administratie van N. NV kan laten ophalen."

5. B. berichtte namens N. N.V. op 11 februari 2004 schriftelijk aan de officier van justitie:

"Wij ontvingen een kopie van de brief van Br. (verzoeksters toenmalige gemachtigde) aan u, gedateerd 6 februari 2004.

Hierbij delen wij u mede dat wij niet in staat zijn de in beslag genomen stukken zelf te komen halen.

Wij vertrouwen er dan op, dat u nu de stukken naar België laat sturen."

6. De officier van justitie deelde verzoekers toenmalige gemachtigde bij brief van 19 februari 2004 onder meer mee:

"Naar aanleiding van uw faxbericht van 6 februari 2004 bericht ik u het navolgende.

Mij is gebleken dat mijn beslissing N. N.V. niet verder te vervolgen ten onrechte niet in de parketadministratie te Groningen is vastgelegd. Ik heb die situatie inmiddels doen corrigeren Een formele schriftelijke kennisgeving van mijn beslissing is inmiddels naar N. N.V. onderweg.

Het gevolg van deze beslissing is dat in de strafzaak tegen N. N.V. inbeslaggenomen voorwerpen zullen worden teruggegeven.

Dit geldt overigens voor alle voorwerpen die bij gelegenheid van de doorzoeking van het pand (...) te Hoogstraten in december 1998 in beslag werden genomen. Eerst in december 2001 werden deze voorwerpen door de Belgische autoriteiten aan de Nederlandse politieambtenaren overgedragen.

Deze voorwerpen, voornamelijk papieren bescheiden, bevinden zich thans in het politiebureau (...) te Assen en kunnen aldaar overeenkomstig uw aanbod - na bewijs van mandaat en na ondertekening van een ontvangstbevestiging - worden afgehaald. Ik verzoek u betrokken personen mede te delen dat daartoe contact kan worden opgenomen met de verbalisant Z. (...).

U brengt mij onder de aandacht dat N. NV enkele inbeslaggenomen voorwerpen dringend nodig zou hebben. Kennelijk bent u door uw cliënt(en) niet goed geïnformeerd. Met N. N.V. is meermalen gecorrespondeerd over de administratie. Brieven van N. waren een enkele maal ondertekend door de heer B. maar menigmaal voorzien van een onleesbare handtekening zonder naamsvermelding.

Van de zijde van het Openbaar Ministerie is N. N.V. de gelegenheid geboden de inbeslaggenomen administratie te komen inzien en alsdan die handelingen te (doen) verrichten die men nodig achtte. Dat aanbod is afgewezen daar men er op stond een integrale kopie van de administratie te ontvangen.

Dat uw cliënt(en) van dit aanbod om hen moverende redenen tot op heden geen gebruik wens te maken brengt naar mijn mening met zich mee dat de negatieve gevolgen van die opstelling voor hun rekening en risico (blijven) komen."

7. Op 15 maart 2004 gaf de officier van justitie de NV N. schriftelijk te kennen dat zij N. N.V. niet verder zal vervolgen omdat de leidinggever werd vervolgd.

8. Op 22 april 2004 liet verzoekers toenmalige gemachtigde bij faxbericht de officier van justitie onder meer weten:

"Het is alweer enige tijd geleden (oktober of november 2003) dat vanwege het parket werd meegedeeld dat N. NV niet verder vervolgd zou worden. Een kennisgeving van niet-verdere vervolging zou onderweg zijn. Voorts zouden alle beslagen op N. worden opgeheven.

Uiteraard heeft, cliënt tot op zekere hoogte begrip voor de procedurele moeilijkheden om in België rechtshulp te verkrijgen. Cliënt en ik vermogen echter niet in te zien dat dit rechtshulpprobleem op enigerlei wijze van invloed zou kunnen zijn op het kennelijk onvermogen van het Openbaar Ministerie een eenvoudige kennisgeving van niet-verdere vervolging af te scheiden.

Voor wat betreft de opheffing van beslagen in België vertrouwt cliënt er op dat U het nodige doet om het daarheen te leiden dat nu binnen enkele weken de beslagen worden opgeheven."

9. Bij faxbericht van 14 mei 2004 liet verzoekster het Openbaar Ministerie weten dat zij de kennisgeving van niet verdere vervolging nog niet had ontvangen.

10. In mei 2004 ontving verzoekster een afschrift van de kennisgeving van niet verdere vervolging.

11. De officier van justitie berichtte verzoekster bij brief van 26 augustus 2004 onder meer:

"Op verzoek van de Nederlandse autoriteiten heeft er in de maand december 1998 door Belgische opsporingsambtenaren een doorzoeking plaatsgevonden in het pand gelegen aan de N.-laan 2 te H. (België). Bij die gelegenheid zijn een aantal voorwerpen inbeslaggenomen. Deze inbeslaggenomen voorwerpen zijn op 20 november 2001 van de Belgische autoriteiten ontvangen.

Inmiddels verzet het belang van de strafvordering zich niet langer tegen teruggave van de inbeslaggenomen voorwerpen. Door uw (toenmalige) raadsman, mr. D.V.A. Brouwer, werd voorgesteld dat de inbeslaggenomen voorwerpen door of namens u zouden worden afgehaald aan het bureau van politie (...) te Assen. Er is vervolgens door mij met uw (toenmalige) raadsman afgesproken dat conform dat voorstel zou worden gehandeld.

Deze gemaakte afspraak is vastgelegd in brieven aan mr. Brouwer en aan uw dochter, mevrouw S. B. (...)

Van de Nationale ombudsman begreep ik dat de met uw raadsman afgesproken werkwijze voor u problemen geeft. Die komen met name voort uit het feit dat u niet bereid bent zelf naar Assen te komen teneinde het beslag af te halen. Indien een gemachtigde dat namens u zou doen, vreest u dat deze onvoldoende in staat is te beoordelen of de juiste stukken worden teruggegeven. Daarom stelt u voor dat het beslag aan u wordt teruggegeven aan uw woonadres in België.

Zoals ik u al eerder heb bericht, stem ik niet in met uw voorstel. Behoudens dat er geen wettelijke verplichting bestaat om afgewikkeld beslag thuis te bezorgen, meen ik het ook ten principale onjuist indien het Openbaar Ministerie zou bewilligen in voorstellen die mede tot doel hebben iemand in de gelegenheid te stellen zich te blijven onttrekken aan executie van een onherroepelijk vonnis. Het is een algemeen belang dat onherroepelijke vonnissen ten uitvoer worden gelegd. Het faciliteren van het ontlopen daarvan verhoudt zich niet tot de taakuitvoering van het Openbaar Ministerie.

Evenwel ben ik bereid mijn voorstel te herhalen dat een door u gemachtigde de bedoelde stukken afhaalt op het politiebureau te Assen. Om tegemoet te komen aan uw bezwaar dat mogelijk niet de juiste stukken namens u in ontvangst worden genomen, treft u als bijlage bij deze brief afschrift van een proces-verbaal waarin u en uw eventuele gemachtigde kunnen lezen welke voorwerpen het betreft.

De terug te geven voorwerpen liggen nog steeds voor u of een door u tot ontvangst van de voorwerpen gemachtigde persoon klaar aan het bureau (...) te Assen. Het is mij ambtshalve bekend dat een van uw familieleden in de onmiddellijke omgeving van dat bureau woonachtig is. Voor het maken van een afspraak over het ophalen van de voorwerpen kunt u contact opnemen met de verbalisant Z, (...).

De omvang van de voorwerpen is van dien aard dat deze op eenvoudige wijze met een personenauto kunnen worden vervoerd.

Overigens wijs ik u erop dat de politie niet gehouden is om tot in lengte van jaren afgewikkeld beslag kosteloos te bewaren.

Ik vertrouw er dan ook op dat teruggave aan u, al dan niet door tussenkomst van een door u gemachtigde, binnen afzienbare tijd zal kunnen worden gerealiseerd."

B. Standpunt verzoekster

Het standpunt van verzoeker staat samengevat weergegeven onder Klacht.

C. Standpunt minister van Justitie

1. De minister van Justitie deelde in reactie op verzoekers klacht bij brief van 16 december 2004 onder meer mee:

"De klacht, zoals door u geformuleerd, bestaat uit vijf onderdelen.

Verzoekster klaagt erover dat de officier van justitie haar onvoldoende voortvarend ervan heeft (doen) kennis (ge)geven dat hij haar niet verder zal vervolgen.

Verzoekster klaagt erover dat de officier van justitie haar in de brief van 19 februari 2004 onjuiste informatie heeft verstrekt over het onderweg zijn van een knvv (kennisgeving van niet verdere vervolging; N.o.).

Verzoekster klaagt erover dat de officier van justitie de kennisgeving van niet verdere vervolging van 15 maart 2004 niet, althans onvoldoende voortvarend aan haar heeft doen betekenen.

Verzoekster klaagt er over dat de officier van justitie inbeslaggenomen grond en een woonhuis niet heeft doen teruggeven, ondanks dat de strafzaak tegen verzoekster met een knvv is geëindigd.

Verzoekster klaagt erover dat de officier van justitie heeft geweigerd de voorwerpen die onder haar in beslag zijn genomen en die aan haar moeten worden teruggegeven, terug te bezorgen op de plaats van inbeslagneming.

A. Klachtonderdelen 1, 2 en 3

Het College maakt bij zijn reactie op deze punten van de klacht vooraf een onderscheid tussen enerzijds de beslissing tot niet verdere vervolging en anderzijds de formele afwikkeling van die beslissing.

De beslissing verzoekster niet verder te vervolgen is onverwijld aan de (toenmalige) raadsman van verzoekster medegedeeld. Dit was in oktober of november 2003.

Een dergelijke mededeling bindt het Openbaar Ministerie en leidt er in elk geval toe dat de vrees voor verdere vervolging - doorgaans het meest bezwarende voor hen die in een vervolging zijn betrokken - niet meer aanwezig behoeft te zijn.

Zulks neemt niet weg dat de formele schriftelijke afwerking van de genomen beslissing correct behoort te verlopen. Terugblikkend is vast te stellen dat daarvan in de onderhavige casus geen sprake is geweest. In het schrijven van 19 februari 2004 is reeds aan de raadsman van verzoekster uitgelegd waarom op dat moment nog geen kennisgeving van niet verdere vervolging door verzoekster was ontvangen. Op basis van de op dat moment voorhanden zijnde informatie bij de opsteller van laatstgenoemd schrijven is daarin de mededeling gedaan dat een schriftelijke kennisgeving naar verzoekster onderweg was. De geschiedenis leert dat zulks niet het geval was. De raadsman van verzoekster, en daarmee verzoekster zelf, is met het schrijven van 19 februari 2004 op dat punt derhalve niet adequaat geïnformeerd. Daarbij heeft geen opzet voorgezeten en door middel van het aan verzoekster verzonden schrijven van 27 mei 2004 (beide brieven zijn door verzoekster bij de klacht gevoegd) is elke twijfel welke bij verzoekster nog zou kunnen bestaan omtrent haar verdere vervolging weggenomen.

B. Klachtonderdeel 4

Het beslag dat in de maand december 1998 is gelegd op onroerende zaken in België is niet door het Openbaar Ministerie gelegd, maar door de Belgische autoriteiten naar aanleiding van een daartoe strekkend rechtshulpverzoek van het Nederlandse Openbaar Ministerie.

Deze vaststelling is van belang omdat daarmee ook de weg waarop het gelegde beslag weer ongedaan gemaakt kan worden is aangegeven, te weten door middel van wederom een rechtshulpverzoek. Overigens dient te worden opgemerkt dat dit beslag niet uitsluitend in de strafzaak tegen verzoekster was gelegd -zoals verzoekster stelt-, maar ook in de strafzaken tegen de natuurlijke personen B. en K.. Naar aanleiding van een door K. ingediend klaagschrift strekkende tot opheffing van alle gelegde beslagen, waaronder het beslag op het woonhuis en het perceel grond in België, overwoog de raadkamer in de rechtbank in het arrondissement Assen bij haar beslissing van 28 maart 2003 het navolgende:

"Het beslag is gelegd tot bewaring van het recht tot verhaal van een op te leggen geldboete en/of een op te leggen verplichting tot betaling van een geldbedrag aan de staat ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel. Gelet op de nog bestaande verdenking acht de rechtbank het niet hoogst onwaarschijnlijk dat de zittingsrechter een geldboete en/of een betalingsverplichting zal opleggen. Het beslag moet daarom, mede

omdat de rechtbank de beslaglegging op dit moment niet disproportioneel acht, gehandhaafd worden."

De rechtbank besliste vervolgens de klacht van K. - voor zover zij ontvankelijk werd geacht - ongegrond te verklaren.

Niettegenstaande deze beslissing heeft de officier in de tweede helft van het jaar 2003, de exacte datum is thans niet meer te achterhalen, geoordeeld dat het belang van de strafvordering zich niet langer verzette tegen de opheffing van het beslag op de door verzoekster genoemde hier in het geding zijnde onroerende zaken. Daartoe is terstond een rechtshulpverzoek gezonden aan de Belgische autoriteiten, dat er toe strekte datgene te verrichten wat ertoe zou leiden dat het gelegde beslag op meergenoemde onroerende zaken zou doen vervallen.

Geconcludeerd moet worden - mede gelet op de inhoud van de klacht op dit onderdeel - dat niet uitgesloten kan worden dat de Belgische autoriteiten tot op heden de opheffing van het beslag niet hebben geëffectueerd.

De officier heeft aangegeven zich op korte termijn met de Belgische autoriteiten in verbinding te stellen teneinde te verifiëren of het beslag is opgeheven dan wel te bevorderen dat zulks op korte termijn geschiedt.

C. Klachtonderdeel 5

Bij het beoordelen van de situatie van het al dan niet in België bezorgen van teruggegeven inbeslaggenomen voorwerpen kan de persoonlijke situatie van de heer B., "afgevaardigd bestuurder" van NV N., niet onbesproken blijven.

De heer B. is door de Nederlandse strafrechter meermalen veroordeeld, onder meer tot onvoorwaardelijke gevangenisstraf, laatstelijk bij voormeld vonnis van 3 maart 2004. Enkele van deze rechterlijke uitspraken zijn inmiddels onherroepelijk. De heer B. heeft zich echter aan de tenuitvoerlegging van deze rechterlijke uitspraken onttrokken door zich in België te vestigen.

Het College houdt het ervoor dat hierin de werkelijke reden ligt van de weigerachtigheid van verzoekster om de met haar raadsman gemaakte afspraak na te komen. Een afspraak gemaakt met de rechtmatig namens verzoekster optredende raadsman bindt verzoekster.

Gegeven deze omstandigheden kan in redelijkheid niet van het Openbaar Ministerie verlangd worden, zoals reeds meermalen in correspondentie vermeld, dat het van de gangbare wijze van afhandeling van het feitelijk teruggeven van inbeslaggenomen voorwerpen afwijkt. Dit kan temeer niet nu met de door verzoekster gewenste afhandeling het Openbaar Ministerie zich voor hoge kosten gesteld zou zien.

In de bij de klacht gevoegde overige correspondentie tussen het Openbaar Ministerie zou kunnen worden gelezen dat verzoekster stelt dat geen der leden van de familie B. psychisch in staat zou zijn de teruggegeven voorwerpen aan een politiebureau af te halen. Een dergelijk onvermogen wordt niet onderbouwd, terwijl daarnaast een tot het afhalen gemachtigde persoon geen lid van de familie B. behoeft te zijn.

Op basis van vorenstaande is het College van oordeel dat de klacht voor wat betreft de onderdelen 2 en 3 gegrond is en voor het overige ongegrond.

Ik deel dit oordeel van het College."

2. Voorts berichtte de minister naar aanleiding van aanvullende vragen van de Nationale ombudsman bij brief van 15 februari 2005 onder meer:

"Concreet verzocht u om de beschikking van de rechtbank Assen d.d. 28 maart 2003 alsmede om de rechtshulpverzoeken die betrekking hebben op het leggen cq. opheffen van het beslag op een woonhuis en grond.

De beschikking van de rechtbank te Assen treft u als bijlage aan.

Met betrekking tot de rechtshulpverzoeken waarom u heeft gevraagd, bericht ik u als volgt.

Uit informatie van de zaakofficier is gebleken dat zich in het dossier niet de door u gevraagde rechtshulpverzoeken bevinden. Gelet op de inhoud van de klacht, met name klachtonderdeel 4, heeft de officier afspraken gemaakt met de politie dat de stand van zaken m.b.t. het beslag op het woonhuis en grond op korte termijn wordt gezien en dat door het OM een (herhaald) formeel rechtshulpverzoek aan de Belgische autoriteiten zal worden gericht waarin wordt aangegeven dat het beslag op het woonhuis en grond noch voor de waarheidsvinding noch in het kader van art. 94a Wetboek van Strafvordering langer nodig is."

D. Reactie verzoekster

Verzoeker liet in reactie op wat de minister naar voren had gebracht op 11 maart 2005 onder meer weten:

"Het kàn gewoonweg niet zo zijn, en dat moet u toch beamen. dat het rechtshulpverzoek zich niet in het dossier bevindt. Dat MOET er zijn. Op z'n zachtst gezegd merkwaardig dat de gevraagde rechtshulpverzoeken zich niet in het dossier bevinden... Wij hebben het nimmer ontvangen maar willen wel graag zien of e.e.a. juridisch correct is onderbouwd.

Volgens (de minister; N.o.) zou de OvJ in de tweede helft van het jaar 2003 (!) terstond (???) een rechtshulpverzoek gezonden hebben aan de Belgische autoriteiten dat ertoe strekte het beslag op te heffen. Hij stelt voorts dat niet uitgesloten kan worden dat de

Belgische autoriteiten tot op heden de opheffing van het beslag niet hebben geëffectueerd.

Nonsens natuurlijk.

Inmiddels zijn we bijna anderhalf jaar en vele herinneringen aan het adres van L. (de betrokken officier van justitie; N.o.) verder en hij heeft niets gedaan. Zo hij al een rechtshulpverzoek verzonden *zou* hebben in 2003, dan is het toch merkwaardig dat hij ondanks onze herinneringen nooit bij de Belgen heeft geïnformeerd naar de stand van zaken.

De OvJ stelt dat er een herhaald formeel rechtshulpverzoek aan de Belgische autoriteiten zal worden gericht om het beslag na ruim 6 jaar op te heffen.

Wij zijn ervan overtuigd dat het rechtshulpverzoek helemaal niet is ingediend en dat de fout ten onrechte bij de Belgische autoriteiten wordt gelegd. Het is helaas niet de eerste keer dat de OvJ anderen betreft bij/beschuldigt van nalatigheden waar hijzelf verantwoordelijk voor is.

Voorbeeld 1:

L. wordt er op 6 februari 2004 wederom door de raadsman aan herinnerd dat de N.V. N. nog geen bericht heeft ontvangen van niet-vervolging. Dan antwoordt L. op 19 februari 2004 dat zijn beslissing ten onrechte niet in de parketadministratie te Groningen is vastgelegd en hij zou de situatie inmiddels hebben gecorrigeerd. Een formele kennisgeving is onderweg.

Dus hij legt de fout bij de Parketadministratie en hij schrijft niet de waarheid wanneer hij stelt dat de schriftelijke kennisgeving van zijn beslissing inmiddels naar de N.V. N. onderweg is, die wordt immers pas op 14 mei 2004 ontvangen; 3 maanden later.

(De minister; N.o.) stelt dat de beslissing verzoekster niet verder te vervolgen onverwijld aan de toenmalige raadsman is meegedeeld. Dat is niet juist, want op 22 januari 2003 wist de OvJ al dat de NV niet vervolgd ging worden en op 6 februari 2004, 13 maanden later, moet de raadsman de OvJ er weer eens aan herinneren.

Vanaf 22 januari 2003 *tot* 14 mei 2004 (de dag van ontvangst) noemen wij niet onverwijld.

Ten onrechte stelt (de minister; N.o.) dat er een onderscheid gemaakt moet worden tussen enerzijds de beslissing tot geen vervolging en anderzijds de formele afwikkeling. Een formele afwikkeling is namelijk minstens zo belangrijk! Het betreft hier o.a. een rechtspersoon en geen natuurlijk persoon. Had hij het over een natuurlijk persoon, dan zou het in bepaalde gevallen juist kunnen zijn dat een dergelijke mededeling ertoe zou kunnen leiden dat de vrees voor vervolging niet aanwezig hoeft te zijn. Maar dan nog is een vlotte formele afwikkeling op zijn plaats.

Wanneer het O.M. personen wil arresteren *of* beslag wil leggen dan kan dat bij wijze van spreken in één dag; in deze zaak loopt het van 18 - 24 maanden.

Dan stelt (de minister; N.o.) dat de OvJ verzoekster bij brief d.d. 19 februari 2004 niet adequaat heeft geïnformeerd. De OvJ heeft verzoekster gewoon misleid en aan het lijntje gehouden. En dat is wel wat anders dan 'niet adequaat informeren'.

Voorbeeld 2:

L. schrijft op 22 januari 2003 aan Mr. Sjöcrona (verzoeksters gemachtigde; N.o.) dat mw. B. in deze zaak niet vervolgd kan worden en dat hij de RC in Assen inmiddels verzocht had tot sluiting van het gvo over te gaan en hij zou tevens een kennisgeving van niet verdere vervolging doen uitgaan. In augustus 2003, zeven maanden later, moet een kantoorgenoot van Mr. Sjöcrona de OvJ meedelen dat het gerechtelijk vooronderzoek nog steeds niet is afgesloten en dat mw. S.G. B. dus ook nog steeds geen kennisgeving van niet verdere vervolging heeft ontvangen. De OvJ heeft zijn beslissing niet conform artikel 238 Sv aan de RC meegedeeld. Het gvo zou dan immers al eind januari 2003 gesloten zijn. Ondanks verzoek van raadsman aan OvJ e.e.a. per omgaande mee te delen en te betekenen, moet ze nog wachten tot 23 oktober 2003 voordat e.e.a. daadwerkelijk betekend is.

(...)

C. klachtonderdeel 5.

(De minister; N.o.) stelt dat de persoonlijke situatie van de heer B. niet onbesproken kan blijven in deze kwestie.

In de het Wetboek staat vermeld dat in beslaggenomen goederen die geen enkel doel dienen onverwijld (! !) naar de persoon teruggestuurd moeten worden. En dus óók aan de heer B.. Voor de Wet is toch immers iedereen gelijk ?? Althans: zo zou dat wel moeten zijn.

In het artikel staat niets vermeld over de situatie van degene die het betreft. De spullen moeten gewoon terug.

(...)

(De minister; N.o.) haalt in dit verband een beslissing van de rechtbank Assen van 28 maart 2003 aan. Er is hoger beroep ingesteld, dus deze beslissing zou nog kunnen veranderd worden door het Hof.

De OvJ mag geen misbruik maken van zijn positie en mag ook zeker geen oude koeien (want dat zijn het! uit 1985/1986) uit de sloot balen en moet zich aan het Wetboek van Strafrecht houden..

Trouwens, de OvJ stelt zélf in zijn brief van 24 oktober 2002:

-quote

Natuurlijk is het zo dat niemand aan zijn eigen vervolging waaronder naar mijn mening ook de executie is begrepen, hoeft mee te werken.

-unquote

Dat geldt dan toch ook voor de heer B. ??

Zoals al eerder aan u meegedeeld probeert de OvJ bij voortduring op allerlei slinkse wijzen de heer B. op een of andere manier toch op Nederlands grondgebied te krijgen en blijft daarom weigerachtig de in beslaggenomen goederen terug te brengen ondanks dat hij weet welke belangen ermee gemoeid zijn maar bovenal ondanks het feit dat dit in het Wetboek van Strafrecht staat.

Een afspraak gemaakt met de raadsman bindt verzoekster. Dat is natuurlijk niet juist. Wij hebben de OvJ vele malen schriftelijk laten weten dat de raadsman geheel op eigen initiatief en zonder overleg met ons heeft gesteld dat wij de goederen zouden gaan halen.

(...)

Dan stelt (de minister; N.o.) dat het netjes terugbezorgen van de in beslaggenomen goederen op het adres waar het is opgehaald, afwijkt van de gangbare wijze van afhandeling.

Ik dacht juist (nogmaals: lees het Wetboek) dat het OM het toch echt moet terugbezorgen! Zoals de situatie NU is, wijkt deze af van de gangbare wijze van afhandeling.

En dan deelt (de minister; N.o.) ook nog mee dat het eveneens niet kan omdat het OM zich dan voor hoge (!) kosten gesteld zou zien. Alsof wij wél 500 kilometers kunnen afleggen zonder kosten te maken en alsof wij onze baas géén geld kosten.

Wat denkt U (...), hoeveel geld het onderzoek naar de familie B. het OM: nu reeds heeft gekost?? Zonder overdrijven, zeker een paar ton euro (vooronderzoeken sinds 1996 in Nederland, België, Luxemburg, Zwitserland, afluisteren telefoons, ophalen echtgenote en dochter uit België, detentie echtgenote, dochter met alle beperkingen en zoon, verhoren, inclusief op zondag etc. etc. Mensen laten posten/observeren, buurtonderzoek, dierenopvang, etc. etc.

Ik kan me voorstellen dat het budget inmiddels ruimschoots is overschreden en ook buitenproportioneel is en dat er geen geld meer is om 1 persoon naar M. te laten rijden.

Men begrijpt bij het OM kennelijk niet wat een dergelijke situatie met mensen doet en ze begrijpen ook niet dat het psychisch zwaar, loodzwaar is. Een menselijke kant is niet te vinden bij het OM en sportief is men al evenmin. Als men bij het OM ook maar enigszins twijfelt aan onze psychische toestand, dan nodigen wij hen graag uit door hen gekozen psychologen of psychiaters ons te laten onderzoeken. Nog liever vandaag dan morgen."

F. Nadere reacties verzoekster

1. Verzoekster liet op 24 mei 2005 telefonisch weten dat het beslag op het woonhuis en de grond nog niet was opgeheven.

2. Verzoekster liet bij faxbericht van 24 mei 2005 onder meer weten:

"Bij deze twee aanmaningen een van de Belastingdienst en een van de Rechtbank van Koophandel welke voor zich spreken.

Van de Belastingdienst is een kennisgeving van aanslag van Ambtswege. Ik heb de tijd tot 19 juni om de nodige stukken in te leveren, maar dat kan alleen als ik de administratie terug krijg van het OM.

Als ik deze op tijd terug krijg lost het tweede probleem zich vanzelf op v.w.b de Rechtbank van Koophandel.

Ik vind dat beide diensten zich zeer coulant hebben opgesteld de afgelopen 6 jaren, maar de rek is er nu wel uit, ik heb ook nog contact gehad met onze fiscale administrateur deze bevestigde mijn vermoedens inzake de rek."

G. Reactie minister van Justitie

1. Bij brief van 7 juni 2005 berichtte de minister van Justitie onder meer:

"Correspondentie waarnaar wordt verwezen in de brief van 19 februari 2004

In de brief van 19 februari 2004 aan verzoeksters gemachtigde schrijft de officier van justitie dat er reeds meermalen met verzoekster is gecorrespondeerd over de inbeslaggenomen administratie. Het betreft hier brieven waarin aan (een vertegenwoordiger van) N. N.V. wordt gemeld dat de administratie desgewenst kan worden ingezien. Op verzoek van het College is er zowel op het arrondissementsparket Groningen als Assen gezocht naar de desbetreffende correspondentie, maar deze is helaas niet gevonden. Wel wist de betrokken parketsecretaris zich te herinneren twee- of driemaal een brief met dergelijke inhoud te hebben verzonden.

Stand van zaken met betrekking tot het opheffen van het beslag

Over het opheffen van het in België gelegde beslag op onroerende zaken kan worden opgemerkt dat door de politie Fryslân navraag is gedaan bij de Belgische autoriteiten, wat heeft geleerd dat het beslag op deze zaken inmiddels is opgeheven. Bijgaand treft u een proces-verbaal van bevindingen hieromtrent aan. De politie is nog in afwachting van schriftelijke informatie uit België. Zodra deze is ontvangen wordt deze aan u nagezonden.

Teruggave roerende goederen

Over het teruggeven van de roerende goederen, waarvan het beslag reeds geruime tijd is opgeheven, valt het navolgende op te merken.

Het politiebureau waar de voorwerpen tot nu toe worden bewaard zal door de politie worden verlaten en ontruimd. Van de zijde van de politie is aan de betrokken parketsecretaris daarom voorgesteld de voorwerpen over te brengen naar een bureau van politie in Noord Brabant (bijvoorbeeld het hoofdbureau van politie te Breda) en verzoekster de gelegenheid te bieden de voorwerpen aldaar af te halen. De parketsecretaris is - uitsluitend uit praktische overwegingen - voornemens aan het voorstel van de politie uitvoering te doen geven. Hierover zal een separate brief aan verzoekster worden verzonden.

Conclusie

Het College handhaaft de conclusie zoals verwoord in de brief van 16 december 2004.

Ik deel het oordeel van het College."

2. Bij zijn reactie voegde de minister het proces-verbaal van bevindingen van de regiopolitie Fryslân waarin onder meer staat vermeld:

"Hierbij verklaar ik, B., inspecteur van politie, financieel rechercheur, werkzaam bij het Bureau Financiële Expertise 'Noord Nederland' van de regiopolitie Fryslân, het volgende:

Op verzoek van het functioneel parket te Zwolle, met tussenkomst van B. werd aan W. van het Centraal Bureau der Opsporingen van de Rijkswacht te Brussel, verzocht om in het openbaar Bureau Hypotheek Bewaring te Turnhout na te gaan. of er nog sprake was een door de Nederlandse Justitie gelegd beslag op de woning en toebehoren, gelegen aan de N.-laan (...) te Hoogstraten België.

Per telefoon deelde W. mede dat er geen beslag (meer) bestond op woning en toebehoren, gelegen aan de N.-laan (...) te H. België. Uit het proces-verbaal, (...) contra B. en K. bleek dat op 9 december 1998 wel een beslag lag op betreffende onroerend goed. Een datum van het opheffen van het beslag is niet bekend doch zal na nadere informatie inwinnning separaat worden toegezonden."

H. Tussentijdse interventie

1. Naar aanleiding van de reactie van de minister legde de Nationale ombudsman bij faxbericht van 13 juni 2005 verzoeksters faxbericht van 24 mei 2005 met bijlagen voor aan het College Procureurs-generaal met het verzoek in contact te treden met verzoeker om tot nadere afspraken te komen over het ophalen van de vrijgegeven goederen in Breda.
2. Op 14 juni 2005 zegde het College van Procureurs-generaal toe dat de behandelend parketsecretaris telefonisch contact zou opnemen met verzoekster om nadere afspraken over de teruggave te maken.
3. De parketsecretaris sprak op 6 juli 2005 telefonisch met verzoekster en bereikte overeenstemming over het afhalen van de goederen te Breda.

Achtergrond

A. Wetboek van Strafvordering

Artikel 118, eerste lid

"Zodra het belang van de strafvordering zich niet meer verzet tegen de teruggave van een inbeslaggenomen voorwerp, doet het Openbaar Ministerie dit teruggeven aan degene bij wie het is inbeslaggenomen."

Artikel 245a

- "1. Kennisgevingen van verdere vervolging en van niet verdere vervolging worden aan de verdachte betekend.
2. De officier van justitie doet in geval van vervolging wegens misdrijf aan de rechtstreeks belanghebbende die hem bekend is, onverwijld schriftelijk mededeling van de kennisgeving van niet verdere vervolging."

B. Besluit inbeslaggenomen voorwerpen

Artikel 11, eerste lid

"De (...) teruggave van inbeslaggenomen voorwerpen of de opbrengst daarvan geschieden zonder kosten voor degene bij wie het voorwerp werd inbeslaggenomen en voor degene aan wie zij moeten worden teruggegeven."

C. Nationale ombudsman

1. De Nationale ombudsman overwoog in rapport 1991/532 onder meer:

"Ten aanzien van de wijze waarop de teruggave van inbeslaggenomen voorwerpen dient plaats te vinden is van toepassing (...) het Besluit inbeslaggenomen voorwerpen (...)

Bestendige praktijk is dat de belanghebbende zelf de desbetreffende voorwerpen afhaalt bij de politie. Deze praktijk is aanvaardbaar mits daarmee voor betrokkene geen kosten zijn gemoeid en voorts zich voor hem geen overwegende praktische bezwaren voordoen om zelf de voorwerpen op te halen."

2. De Nationale ombudsman overwoog in rapport 1996/174 onder meer:

"2.1. Het is in het algemeen niet onjuist dat burgers, aan wie inbeslaggenomen voorwerpen worden teruggegeven, deze zelf moeten ophalen. Een voorwaarde is wel dat dit voor betrokkenen geen overwegende praktische bezwaren met zich mag meebrengen.

2.2. Nadat de gemeentepolitie te Nijmegen de vrachtauto's (...) had onderzocht, gaf de officier van justitie de vrachtauto's vrij en bepaalde daarbij dat de auto's aan verzoeker ter beschikking konden worden gesteld. Verzoeker moest de vrachtauto's vervolgens zelf ophalen in Nijmegen. Verzoeker vindt dat niet juist.

2.3. In dit geval mocht de gemeentepolitie te Nijmegen ervan uitgaan dat het ophalen van de auto's voor verzoeker geen praktische bezwaren met zich mee zou brengen. Verzoeker is immers een professioneel autoverhuurder en mag in staat worden geacht om zelf bestuurders in te schakelen voor het ophalen en terugbrengen van de auto's. Ook in zoverre is de onderzochte gedraging behoorlijk.

II. Ten aanzien van de korpsbeheerder

1.1. Verzoeker klaagt erover dat de korpsbeheerder van de regiopolitie Gelderland-Zuid - door tussenkomst van de verzekeringsmaatschappij van de regiopolitie - zijn verzoek om de kosten te vergoeden die hij heeft moeten maken om de auto's in Nijmegen op te halen en terug te brengen naar Amsterdam heeft afgewezen. De verzekeringsmaatschappij was van mening dat de gemeentepolitie te Nijmegen bij de inbeslagneming van de vrachtauto's onrechtmatig noch onzorgvuldig had gehandeld, en erkende daarom geen aansprakelijkheid. In het onderhavige onderzoek deelde de korpsbeheerder mee dat het ontstaan van de schade voor verzoeker in redelijkheid niet aan de politie was te verwijten. Daarom persisteerde hij in de afwijzing van de aansprakelijkheid.

1.2. Uitgangspunt voor de beoordeling van de afwijzing van het verzoek om vergoeding van de kosten die verzoeker heeft moeten maken om de beide auto's op te halen in Nijmegen is art. 11, eerste lid van het Besluit inbeslaggenomen voorwerpen (...) Ingevolge deze bepaling dient teruggave van een inbeslaggenomen voorwerp te gebeuren zonder kosten voor degene aan wie het voorwerp moet worden teruggegeven. De belanghebbende ontleent aan deze wettelijke bepaling rechtstreeks een aanspraak om de betreffende voorwerpen terug te krijgen zonder dat daaraan kosten voor hem zijn

verbonden. (...) Dat zou slechts anders zijn wanneer het zou gaan om kosten die zo gering zijn dat ze in redelijkheid niet in aanmerking behoren te komen om in rekening te worden gebracht.

1.3. De politie te Nijmegen heeft er in dit geval voor gekozen om niet zelf de beide vrachtauto's terug te (laten) brengen naar Amsterdam, maar om verzoeker de gelegenheid te geven om ze op te halen. Zij had daarbij kunnen en moeten onderkennen dat verzoeker daarvoor kosten zou maken, die, gelet op de genoemde bepaling, in aanmerking kwamen om te worden vergoed. Met andere woorden: deze kosten vloeiden direct voort uit de door de politie gemaakte keuze. Gelet op het voorgaande had van de politie mogen worden verwacht dat zij het verzoek om kostenvergoeding had ingewilligd. Geoordeeld moet dan ook worden dat de korpsbeheerder niet in redelijkheid tot een afwijzend besluit op dit verzoek had kunnen komen. Op dit punt is de onderzochte gedraging daarom niet behoorlijk. (...)

(...)

In het eerste lid van art. 11 van het genoemde Besluit wordt uitdrukkelijk gesproken over de "teruggave" van inbeslaggenomen voorwerpen, naast de "bewaring" en het "onderhoud" ervan. In het tweede en derde lid van art. 11 van het Besluit wordt een uitzondering gemaakt op de in het eerste lid neergelegde regel van kosteloosheid voor degenen aan wie de inbeslaggenomen voorwerpen moeten worden teruggegeven. Hier betreft het bepaalde kosten die zijn gemaakt tijdens de "opslag" en het "onderhoud" van de voorwerpen, respectievelijk de kosten die gemoeid zijn met de geboorte en verzorging van tijdens het beslag geboren dieren. In deze beide leden van art. 11 komt echter de term "teruggave" niet voor. Dit betekent dat de kosten van de teruggave van de inbeslaggenomen voorwerpen niet vallen onder de uitzondering van de leden 2 en 3 van artikel 11, zodat die kosten niet voor rekening mogen blijven voor degene aan wie de voorwerpen worden teruggegeven."